

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>SSO Mirosław Krzysztof Derda</i>
<i>Sędziowie</i>	SSO Cezary Olszewski (spr.) SSO Alicja Wiśniewska
<i>Protokolant:</i>	<i>st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk</i>

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z urzędu

z udziałem D. M. i A. M. (1)

o ograniczenie władzy rodzicielskiej D. M. nad małoletnią A. M. (2) i o zmianę orzeczenia w przedmiocie władzy rodzicielskiej A. M. (1) nad małoletnią A. M. (2)

na skutek apelacji wnioskodawcy A. M. (1)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Augustowie VII Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w S.

z dnia 9 lipca 2015r., sygn. akt VII Nsm 82/14

postanawia:

oddalić apelację.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Cezary Olszewski (spr.)

Sygn. akt: I. Ca 578/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt: VII. N.. 82/14 Sąd Rejonowy w Augustowie VII Zamiejscowy Wydział Rodziny i Nieletnich z siedzibą w S. ograniczył władzę rodzicielską D. M. na małoletnią A. M. (2) poprzez poddanie sposobu jej wykonywania pod nadzór kuratora, którego zobowiązał do składania kwartalnych sprawozdań z nadzoru, zaś wniosek A. M. (1) oddalił oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że postanowieniem Sądu Rejonowego w Sejnach z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie I. N. 45/10 władza rodzicielska D. M. nad małoletnią A. M. (2) została ograniczona poprzez poddanie sposobu

jej wykonywania pod nadzór kuratora. Następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Sejnach z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie I. N. 56/11 władza rodzicielska nad córką została przywrócona D. M., a władza rodzicielska ojca małoletniej tj. A. M. (1) została ograniczona do prawa interesowania się postępowami córki A. w nauce i prawa do interesowania się stanem jej zdrowia.

Początkowo małoletnia A. M. (2) (lat 16) mieszkała razem z matką i bratem. W późniejszym okresie brat jej ożenił się i zamieszkała razem z nimi jego żona, a wkrótce urodziło się także ich dziecko. Od momentu zamieszkania synowej, D. M. pisała anonimy na temat syna i synowej i wzywała policję na interwencje. Pozostaje ona w konflikcie z synem i synową.

D. M. w 2013 roku miała operację kręgosłupa i miała skierowania do licznych sanatoriów. W czasie, gdy wyjeżdżała do sanatoriów, zostawiała ona córkę A. M. (2) w domu z jej bratem i jego rodziną i zapewniała jej wyżywienie. Brat małoletniej znał przyczyny, dla których D. M. opuszczała dom.

A. M. (2) w środowisku szkolnym nie stwarza problemów wychowawczych. Jest ona wzorową uczennicą odznaczająca się wysoką kulturą osobistą. Jest grzeczna i zawsze zachowuje się stosownie do okoliczności. Ma wręcz wzorową frekwencję na zajęciach lekcyjnych i chętnie udziela się społecznie. Wszystkie jej nieobecności są na bieżąco usprawiedliwane. Matka utrzymuje stały kontakt ze szkołą. Jest obecna na zebraniach szkolnych i klasowych. Nawet podczas pobytu w sanatorium kontaktuje się telefonicznie z wychowawcą.

Ojciec małoletniej nie mieszka z rodziną. Wcześniej w sprawach karnych miał zakaz zbliżania się do domu swych dzieci i byłej żony. Posiada ograniczoną władzę rodzicielską nad A. M. (2) do prawa interesowania się jej stanem zdrowia i postępowami w nauce.

Wydając powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy posiłkował się również opinią Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego w A., z którego wynika, że małoletnia A. M. (2) jest bardzo rozżalona stanem rodzinnych stosunków. Centrum jej wsparcia nie stanowi rodzina, lecz grupa rówieśnicza. Jej priorytetem jest odizolowanie się od obecnego otoczenia. Sytuacja rozwojowa małoletniej jest niestabilna psychologicznie. Jest ona ofiarą toksycznego i przemocowego klimatu rodzinnego co powoduje, że doświadcza ona traumatycznych przeżyć. Matka małoletniej w stosunkach z córką jest zbyt chłodna i skoncentrowana na konflikcie z synem i synową. W ocenie biegłych RODK osobowe predyspozycje uczestników są zbliżone i wystarczające dla pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Na krytyczną ocenę ich postaw rodzicielskich wpływa jednak ich uwikłanie w konflikt i trudność w obiektywizowaniu potrzeb małoletniej. Uczestniczka postępowania pomimo wskazanych ograniczeń jest rozeznana w sytuacji córki. Ma z nią względnie dobry kontakt i stara się realizować wobec niej swoje zadania rodzicielskie. Alternatywa wyboru pomiędzy środowiskiem matki i ojca skłania małoletnią ku pozostaniu pod opieką matki.

Natomiast uzyskane w toku postępowania sprawozdania kuratorskie wskazują, że matka małoletniej w czasie gdy wyjeżdżała na turnus rehabilitacyjny robiła córce zakupy. A. M. (2) sama robiła sobie obiady, a w dni wolne od nauki jeździła do babci lub swojej siostry i tam nocowała. W czasie przeprowadzania wywiadów kuratorskich nie stwierdzono, aby A. M. (2) działała się jakaś krzywda. Miała ona zapełnioną jedzeniem lodówkę i nadzór nad nią sprawował ojciec i siostra. Nie sprawiała ona też w tym czasie problemów wychowawczych. Matka małoletniej podczas pobytu w sanatorium była w stałym kontakcie telefonicznym z córką.

W toku postępowania D. M. i jej córka A. M. (2) wyprowadziły się z domu i zamieszkały w miejscowości D., u babci małoletniej. Przyczyną tej wyprowadzki była kłótnia pomiędzy D. M. a jej synową. W obecnym miejscu zamieszkania A. M. (2) jest spokojniejsza.

Na podstawie powyższych ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy na podstawie art. 109 k.r.o. uznał, że dobro małoletniej A. M. (2) wymaga aktualnie ingerencji we władzę rodzicielską jej matki poprzez kontrolowanie sposobu jej wykonywania poprzez nadzór kuratora. Dzięki stałej kontroli kuratora Sąd będzie miał wgląd w sytuację małoletniej i będzie miał możliwość, gdy tego będzie wymagała sytuacja, dalszej ingerencji w ochronie jej dobra. W ocenie Sądu I instancji postawa matki zaangażowanej silnie w konflikt z synem i synową wpłynęła bardzo negatywnie na

jej córkę. Aktualnie małoletnia potrzebuje wyciszenia tego konfliktu i odzyskania poczucia bezpieczeństwa. Nadzór kuratora i praca kuratora zdaniem Sądu Rejonowego pozwoli matce małoletniej w uzyskaniu odpowiedniego dystansu emocjonalnego do jej stosunków z synem. Ponadto kurator będzie w każdej chwili mógł skierować działania matki na córkę poprzez np. zapewnienie jej wsparcia psychicznego czy też pomocy psychologów. Aktualnie D. M. powinna skupić swoją uwagę głównie na córce i jej potrzebach psychicznych, albowiem jest ona w trudnym okresie swego życia związanym z dorastaniem, a dodatkowo rodzina obciążała ją silnymi przeżyciami, które nie powinny mieć miejsca.

Dodatkowo Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku ojca A. M. (2) zmierzającego do przejęcia nad nią opieki faktycznej i rozszerzenia jego uprawnień ojcowskich. W tym przedmiocie Sąd Rejonowy zważył, że małoletnia wybrała środowisko matki, a ojciec przyznał, że po wyprowadzeniu się małoletniej z matką z domu K. M. sytuacja jej się normuje. Jako że rodzice małoletniej są nadal silnie skonfliktowani i nie żyją razem, Sąd Rejonowy uznał, że pozostawienie zakresu władzy rodzicielskiej A. M. (1) w ograniczeniu do niektórych tylko kwestii pozwoli na unikanie dalszych konfliktowych sytuacji. Ponadto posiadanie pełnych praw rodzicielskich przez ojca A. M. (2) nie uchroni jej przed negatywnym wpływem stresu związanego z konfliktem rodzinnym. Ojciec powinien przede wszystkim w tych kwestiach wesprzeć córkę i okazać jej, że jest ona mu bliska. Dla dobra małoletniej ojciec powinien więc zrobić wszystko, aby wyciszyć konflikt rodzinny, a swoje działania skupić na odbudowaniu relacji z córką i podjęciu działań w zapewnieniu jej bytu finansowego w przyszłości.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, mając na względzie trudną sytuację finansową uczestników postępowania.

Apelację od powyższego postanowienia wywiódł uczestnik postępowania A. M. (1), domagając się jego uchylenia.

W uzasadnieniu wskazał, że małoletnia córka A. M. (2) jest systematycznie angażowana w konflikty, wywoływane przez jej matkę. W domu D. M. wybuchały awantury, dochodziło do rękoczynów i zdarzały się interwencje policji. Również w obecnym miejscu zamieszkania D. M. wszczyna awantury z bratem i sąsiadami, w których uczestniczy małoletnia. Dodatkowo apelujący wskazał, że jest w stanie zapewnić córce spokój i odpowiednie warunki do nauki i egzystencji. Od kilku lat nie prowadzono też przeciwko niemu postępowań karnych. W tych warunkach stwierdził, że ustanowiony przez Sąd Rejonowy dozór kuratora nie spełni swojej funkcji. Wskazał również, że aktualnie córka nie odbiera od niego telefonów i nie kontaktuje się z nim, a wpływ na tą sytuację ma matka małoletniej.

W odpowiedzi na apelację, uczestniczka postępowania D. M. wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, właściwie oceniając przy tym zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Z treści zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji wyprowadził właściwe ustalenia i wnioski, w oparciu o które prawidłowo zastosował normy prawa materialnego, zaś sposób procedowania w sprawie odpowiadał wymogom określonym w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, tym samym Sąd II instancji w całej rozciągłości przyjmuje ustalenia i wnioski Sądu I instancji jako własne.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, w ocenie Sądu Okręgowego, brak jest zasadniczych powodów, dla których twierdzenia zawarte w tym piśmie procesowym winny być uwzględnione. Apelacja uczestnika postępowania nie porusza żadnych merytorycznych kwestii - a wręcz przeciwnie, została ona sformułowana w ten sposób, że zawiera szereg oskarżeń skierowanych wobec matki małoletniej D. M. i podważa jej wiarygodność rodzicielską, co prowadzi do wniosku, że w dalszym ciągu rodzice A. M. (2) pozostają w silnym konflikcie.

Powyższą tezę potwierdza materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, w tym wywiady kuratorskie, który wskazuje na problematyczne funkcjonowanie i relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym małoletniej. Problem

ten dostrzega również małoletnia, w przeciwieństwie do jej rodziców. Na rozprawie apelacyjnej w dniu 5 listopada 2015 r. małoletnia podała, że źródłem tego stanu rzeczy stanowią konflikty między jej rodzicami powstałe we wczesnym okresie jej dojrzewania, co rzutowało m. in. na brak porozumienia między nimi w sprawach jej wyjazdów, czy też jej kontaktów z siostrą.

Również opinia Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno – Konsultacyjnego w A. nie pozostawia wątpliwości, że sytuacja małoletniej nie jest stabilna psychologicznie, poważnie jest obciążona eskalującym, wrogim konfliktem rodzinnym, w tym konfliktem jej rodziców. Każde z nich nie jest w stanie obiektywnie ocenić potrzeb dziecka, generują oni napięcia i wykazują skłonność do utożsamiania się z własnymi potrzebami.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy nie dostrzegł podstaw, aby ingerować we władzę rodzicielską w ten sposób, aby przywrócić uczestnikowi postępowania A. M. (1) pełnię tej władzy. Takie rozstrzygnięcie, z pewnością, wpłynęłoby na tworzenie kolejnych konfliktów sprzecznych z dobrem dziecka. Zdaniem Sądu Okręgowego, aktualny sposób zachowania się ojca małoletniej nie pozwala uznać, iż daje on rękojmię prawidłowego wykonywania pełnej władzy rodzicielskiej, a w szczególności jest w stanie zapewnić małoletniej stabilną sytuację rodzinną, bez generowania napięć i tworzenia konfliktowej atmosfery. Pomimo, iż ocena ta dotyczy również uczestniczki postępowania D. M., Sąd Okręgowy dostrzegł jednak, że jest ona rozeznana w sytuacji córki, utrzymuje z nią dobry kontakt i stara się realizować zadania opiekuńcze i wychowawcze. Z tych przyczyn, alternatywa wyboru pomiędzy środowiskiem matki i ojca skłania do wniosku, że racjonalnym rozwiązaniem jest pozostawienie małoletniej pod opieką matki.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Cezary Olszewski